

Handläggare
Stefan Larsson Lindmark
Telefon: 08-50808494

Till
Kungsholmens stadsdelsnämnd
2024-1-12

Skrivelse om rutiner i förskolorna

Svar på skrivelse

Förvaltningens förslag till beslut

1. Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen

Sammanfattning

Förvaltningen har fått en skrivelse från delar av nämnden om rutiner för blöjbyten och ensamarbete på förskolorna utifrån den senaste tidens övergrepp mot barn i förskola i andra kommuner.

Barn och vårdnadshavare ska kunna känna sig trygga i förskolan. Därför har Kungsholmens kommunala förskolor, utifrån skollagen rutiner, för att både förebygga, upptäcka och hantera händelser.

Alla kommunala förskolor på Kungsholmen har nedskrivna rutiner för vad som gäller då vikarier kommer in i verksamheten. Av rutinerna framgår bland annat information om att vikarier alltid ska ha respekt för barnets integritet och att de inte ska hantera blöjbyten eller toalettbesök.

Förskolorna använder det brottsförebyggande rådets (BRÅ) material ”Liten och trygg” som innehåller en kunskapshöjande del om brottsutsatta barn och en pedagogisk del med material och övningar som pedagogerna kan göra tillsammans med barnen.

Bakgrund

Liberalerna, Moderaterna och Kristdemokraterna lämnade in en skrivelse, med frågor om ensamarbete och rutiner vid blöjbyten på förskolorna, vid nämndmötet den 24 oktober 2024.

Ärendet

Utifrån den senaste tidens fall i media, där barn utsatts för brutala övergrepp av personal på förskolor ställer skribenterna frågor till

förvaltningen om hur rutinerna ser ut avseende förskolepersonal och barn på våra förskolor:

- Hur ser rutinerna ut vid toalettbesök och blöjbyten?
- Finns det tillfällen då en pedagog/barnskötare är ensam med barn på förskolan?
- Får förskolepersonalen utbildning i hur man kan upptäcka om ett barn har blivit utsatt för övergrepp?
- Hur ser rutinerna ut om övergrepp på ett barn i förskolan skulle uppstå?

Ärendets beredning.

Ärendet har beretts av förskoleavdelningen inom stadsdelsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Barn och vårdnadshavare ska kunna känna sig trygga i förskolan. Därför har Kungsholmens kommunala förskolor, utifrån skollagen, rutiner för att både förebygga, upptäcka och hantera händelser.

Det finns också stadsövergripande riktlinjer för barnsäkerhet som Säker förskola och en akutmatris framtagna för förskolan.

Vid nyanställning görs utdrag ur belastningsregistret och förskolorna har tydliga rutiner vid misstanke om brott mot barn och kränkande behandling utifrån ovan nämnda akutmatris.

Det finns inga stadsövergripande riktlinjer som reglerar ensamarbete för medarbetare i Stockholms stads kommunala förskolor och det finns inte heller några lokala rutiner för detta på Kungsholmens kommunala förskolor.

De kommunala förskolorna på Kungsholmen har krispärmar där det finns handlingsplaner för:

- Brand
- Hot och våld
- Akut sjukdom och olycksfall
- Dödsfall
- Barn som far illa
- Barn som inte blir hämtat
- Barn som försvinner
- Brott mot barn
- Missbruk
- Sekretesshantering
- Värmebölja

Det finns även en stadsövergripande akutmatris framtagen för förskolan. Akutmatrisen finns som stöd för verksamheten vid brott mot barn av fysisk, psykosocial och/eller sexuell karaktär samt försummelse som sker eller misstänks ha skett i verksamheten av medarbetare. I akutmatrisen finns en tydlig arbetsgång för hur pedagoger, rektor och skolchef ska arbeta och delge varandra samt myndigheter information.

Alla kommunala förskolor på Kungsholmen har nedskrivna rutiner för vad som gäller då vikarier kommer in i verksamheten. Av rutinerna framgår bland annat information om att vikarier alltid ska ha respekt för barnets integritet och att de inte ska hantera blöjbyten eller toalettbesök.

Vikarier måste också visa utdrag ur polisens belastningsregister innan de får börja att arbeta.

Den ordinarie personalen som arbetar i arbetslag oftast med tre pedagoger som fördelar arbetsuppgifterna mellan sig under dagen.

Det förekommer ensamarbete under vissa delar dagen även om de andra pedagogerna i arbetslaget oftast är i närheten då. Det kan till exempel vara vid öppning och stängning av förskolan, då barnen delas in i mindre grupper i undervisningen, vid vilan eller då ett barn behöver plåstras om eller gå på toaletten då resten av gruppen och pedagogerna är på förskolegården. Personalen på förskolorna får inte ha med sig sina privata mobiler då de är i barngruppen.

Stockholms stad utgår från en modell för kompetensbaserad rekrytering när barnskötare och förskollärare anställs. Det finns inget lagstöd för staden som arbetsgivare när det gäller att ta fram särskilda riktlinjer för ett visst kön. Staden gör inte skillnad på kön i arbetet – instruktioner och riktlinjer för barnsäkerhetsarbetet gäller för alla medarbetare.

Rektorerna går regelbundet igenom det brottsförebyggande rådets (BRÅ) material "Liten och trygg" på arbetsplatsträffar eller studiedagar. Materialet innehåller en handledning för personal i förskolan och består av två delar – en kunskapshöjande del om brottsutsatta barn och en pedagogisk del med material och övningar som pedagogerna kan göra tillsammans med barnen.

Den kunskapshöjande delen består av tre avsnitt – Brott och signaler, Konsekvenser och bemötande samt Misstanke och anmälan.

När pedagogerna gått igenom den kunskapshöjande delen kan de gå vidare till Liten i förskolan, som innehåller pedagogiska övningar som de kan göra tillsammans med barnen. De pedagogiska övningarna utgår från olika vardagssituationer på förskolan och handlar om känslor och rättigheter.

Materialet är framtaget utifrån socialtjänstlagen, barnkonventionen och förskolans läroplan. I materialet finns bland annat information om tecken hos barn på att de kan vara utsatta för sexuella övergrepp.

Under det senaste året har alla rektorer, biträdande rektorer och en grupp av pedagoger deltagit på en föreläsning om sexuella övergrepp mot barn.

Ann-Christine Hansson
Stadsdelsdirektör
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Lena Forsberg
Avdelningschef
Kungsholmens
stadsdelsförvaltning

Bilagor

1. Skrivelse – Rutiner på våra förskolor

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Ann-Christine Hansson, Stadsdelsdirektör	2024-11-22
Lena Forsberg, Avdelningschef	2024-11-22